

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

65 ÅRGANG

7. MAI 1953

A V I N N H O L D E T : NR.
TANKER VED KRISTI HIMMELFERD - BARE RELIGIONEN 18
KAN GJENREISE EUROPA - KLERIKALISME? - 100-ÅRS
JUBILEUM FOR HIERARKIET I HOLLAND - «UNA 19
SANCTA» BEVEGELSEN - SIGRID UNDSETS UNGDOMS-
TEGNINGER - NOTISER - RIKELIG MED UTLANDSNYTT
NESTE NUMMER KOMMER 21. MAI 1953.

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchausseen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDAL:
St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:
St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:
St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:
St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:
St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:
St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:
St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:
St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:
St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:
St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:
Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:
Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 537735.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:
St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:
St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:
St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 10. MAI: 5. sønd. etter Påske. Ep. Jak. 1, 22—27. Ev. Joh. 16, 23—30. *Mandag:* Rogasjonsdag (Bededag). *Tirsdag:* Nereus, Achilles og medmartyrer (Rogasjonsdag). *Onsdag:* Robert Bellarmin, bisk., bekj., kirkelærer (Rogasjonsdag).

KRISTI HIMMELFERD (Torsdag 5. mai): Ap. gj. 1, 1—11. Ev. Mark. 16, 14—20. *Fredag:* Johannes Baptista de la Salle, bekj. *Lørdag:* Ubaldus, bisk., bekj.

SØNDAG 17. MAI: Sønd. etter Kristi Himmelferd. Ep. I. Pet. 4, 7—11. Ev. Joh. 15, 26—27; 16, 1—4. *Mandag:* Venantius, mart. *Tirsdag:* Peter Caelestinus, pave, bekj. *Onsdag:* Bernhard av Siena, bekj. *Torsdag:* Oktavdagen for Kristi Himmelferd. *Fredag:* Ferialdag. *Lørdag:* Pinseften.

SØNDAG 24. MAI: I. Pinsedag.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5.
Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag:
Kl. 9—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet
+ porto kr. 4.80. Girokonto nr. 15986.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert
postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften
uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. om-
slagside).

DE ønsker sikkert å gjøre noe for
ST. OLAV. VI ønsker enhver form
for medarbeiderskap. BLADET er le-
serens, ikke redaktørens — husk det!
Vi venter på DERES bidrag!

**Vi ordner
Deres reise**

i Norge eller til utlandet — vi skaf-
fer alle billetter og ordner hotell-
plass i inn- og utland

Spør etter vårt program over
selskapsreiser

METRO TRAFIKK A/S

Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergt.)
Telf. 33 32 43 - 33 32 52 - 33 63 02

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt } Oslo
Vor Frue Hosp. Nerveavd. }
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar

ARBEIDSGIVERE!

Husk våre flyktninger når det trengs
arbeidskraft!

Vi har stadig kontakt med arbeidsledige
flyktninger.

Hovedkomiteén for

KATOLSK FLYKTNINGEARBEID

Hovindveien 5 B, Oslo, tlf. 67 24 41.

LEGEMIDDEL

Ved B-vitaminmangel —

**AFI-B-TOTAL
tabletter**

med de viktigste komponenter i B-
vitaminkomplekset i relativt store
doser.

Pakninger à 50, 100 og 250 tabletter.

A-S FARMACEUTISK (AFI) INDUSTRI OSLO

Tanker ved Kristi himmelferd

Bibelens beretning om Jesus som er tatt opp til himlen, om disiplene som stirrer opp og ikke kan rive blikket løs fra det punkt hvor skyen tok ham bort, om englene som trøstet dem med at han som ble tatt bort for deres øyne, skulle komme igjen på samme måte, er ord som slår mot oss i dag med samme fortørnende virkning som dengang.

Vi føler oss så innerlig i slekt med dem som sto igjen og med alle dem som i to tusen år har stått og stirret mot himmelen og ventet på Jesu tilbakekomst.

Ofte fristes vi til å spørre som Giovanni Papini: «Hvorfor ble du ikke blant oss hele tiden, Kristus? Hvorfor lot du oss alene tilbake, du som bodde blant oss på en jord som er din likeså meget som vår, ja kanskje mere din, du visste jo hvor meget vi trengte til deg!» — «Vi roper til ham om en gjenkomst, en kort gjenkomst bare, en eneste tilsynekomst, et ord når han kommer, og et ord når han går, en eneste time av hans evighet, et eneste ord gjennom hele hans taushet.»

Hvilket svar har Kristus på det? Jo, han svarer: «Det er ikke Deres sak å kjenne tider og timer som Faderen har fastsatt i sin egen makt. Men dere skal få kraft av den Hellige Ånd som skal komme over dere, og dere skal være mine vitner inntil verdens ende.»

En avvisning, er altså Kristi svar, samt en befaling: Følg bare meg, dere som har meg blant dere i brødetts skikkelse og i det samfunn som enhver av dere kan ha med meg under Helligåndens tale. — Det er alt dere trenger til, — og det er nok.

*

Noe annet svar vil ingen av oss få. Spør vi om det som ligger oss alle så alt for meget på hjerte, nem-

lig om tidens fortvilelse, vår egen og andres framtid, blir svaret nå som da: «Følg meg!» Spør vi om verdens framtid, om alt det kristne arbeid skal lykkes, om folkene skal forvandles — det samme svar: «Følg meg!»

Hvorfor får vi ikke noe annet svar?

Vi siterer her Ronald Fangen som en gang tok dette spørsmål opp i en preken. Han begrunner — dypt:

«Av den enkle grunn at kristendom er livet i Kristus, samfunn med ham. Og alt det som kristendommen skal og kan utrette i denne verden, det skal springe ut av dette de kristnes samfunn med ham, være en spontan virkning av det. Først da blir det nemlig Kristus som arbeider og virker. Først da blir det Guds kraft som driver verket. Først da blir Kristus selv årsaken, *motivet* til vårt arbeide, ikke et middel vi bruker fordi andre midler har slått feil.

Hva Kristus vil vise oss og vi som kristne må lære til bunns det er at kristendommen ikke er et middel til individenes forbedring, til løsning av sosiale eller politiske problemer, til verdens redning i en krise. Jesus avviser det. Han gir ingen løfter om kristendommen som middel, om dens virkninger i verden. Han lovet intet annet enn et liv i samfunn med seg selv, et seierrikt og evig liv. Og alle kristenlivets velsignelser strømmer bare fram der hvor menneskene har åpnet seg for dette livssamfunnet med Kristus og *har nok* i det, til den grad nok i det at vi sier: Herre, hvor skal vi gå hen — du har det evige livs ord. Hvordan verden er og blir, vi vil leve i ditt samfunn.»

I. H. K.

Bare religionen kan gjenreise Europa

Av dr. Franz Lorenz.

I 1799 forela *Friedrich Hardenberg* — kanskje bedre kjent under navnet *Novalis* — sitt skrift «Kristenhet eller Europa» for en utvalgt krets i Jena. Skriftet var en rystende visjon av Europas fremtid. Ut fra fortidens opplevelser hadde den unge dikter, seer og sannsiger, skrevet følgende om sin tids politiske drama:

«Det er umulig for jordiske krefter å bringe seg selv i likevekt; bare et tredje element som både er jordisk og overjordisk, kan løse denne oppgave. Mellom de stridende makter kan det ikke slutes noen fred; alle fredsslutninger er illusjoner, bare våpenstillstand; på det standpunkt kabinettene og den allminnelig bevissthet står, er en samling ikke tenkelig.....»

Hvem vet, om vi har hatt nok av krig; den vil aldri opphøre, om man ikke griper om palmegreinen som bare en åndelig makt kan by frem. Det vil flyte blod i Europa helt til nasjonene blir seg bevisst sitt fryktelige vanvidd som driver dem rundt i ring, — til de nås av hellig musikk og formildet i broket blanding trer frem for tidligere altere og utfører fredens gjerning — feirer det store kjærlighetsmåltid som en fredsfest på de rykende slagmarker. Bare religionen kan gjenoppvekke Europa, gi folkene sikkerhet og installere kristenheten synlig på jorden i ny herlighet i dens gamle fredsstiftende embete...

De andre verdensdelene venter på Europas forsoning og oppstandelse for å slutte seg til og bli medborgere i himmelriket.»

Enkelte vendinger i *Novalis'* språk klinger romantisk, som når han betegner erkjennelsens vesen som «hellig musikk». Men det han skrev om stillingen i Europa var den gang og er fremdeles blodig virkelighet.

Denne virkelighet fyller alle som ser livets mening bare i en bedring av de materielle kår, med frykt. Den virker også fryktinngydende på dem som i friheten bare ser det å kunne slippe løs sine personlige fornuftsmuligheter. *Novalis'* profeti skulle vært trykt i «*Athenäum*». Den ble imidlertid ikke offentliggjort, fordi *Goethe* motsatte seg det. Han var engstelig for at *Novalis'* fremtidssyn skulle kunne oppfattes som en bekjennelse til katolisismen. *Novalis'* samtidige fikk derved ikke kjennskap til den tidlig avdøde dikters verk. Først i vår tid er man for alvor blitt oppmerksom på det. At vi minner om det i dag, har også en særlig grunn. Under en audiens nylig kom *Pave Pius XII* i en tale¹ inn på Europas åndelige grunnlag. Paven pekte på at en samling på rent økonomiske områder ikke byr tilstrekkelig sikkerhet for varig enhet. Bare ved forsakelsens ånd kan nasjonalismen overvinnes. Og bare i kristendommen kan den indre kraft til sann enhet

hentes. Kristenhetens overhode sa nøyaktig det samme som den evangelisk kristne *Novalis* våget å profetere ut fra fyllden av historiske opplevelser.

Det løpes også storm mot Pavens ord. Og motstanderne påberoper seg vidt forskjellige grunner. Det finnes humanister i *Goethes* stil som påstår om seg selv at de må avvise ettvert sentrum utenfor dem selv. Så har vi rasjonalistene som er så godt representert ved universitetene. De tror at en intensiv opplysning av fornuften kan løse tidens vanskeligheter. I dette møtes Vestens intelligens med Østens skinn-intelligens. I vide kretser rår den oppfatning som skriver seg fra *Karl Marx*: at kristendom og religion bare er en overbygning over rent økonomiske forhold. Den s.k. klasseløse stat fortoner seg for dem som menneskehetens frelse. Ved siden av disse åndelige villfarelser finnes alle de som ut fra en kortsynt eller rent følelsesmessig egoisme er blitt optimister eller opportuniste. De stiller seg helt likegyldig til kristendommens åndelige krav. På det politiske område finner vi en kløvning etter nasjonalismens forskjellige grader. Felles for alle disse kløvninger er at de kan avledes fra den aktuelle situasjons spenning. Nasjonalismen såvel på venstre som på høyre fløy er ute av stand til å frembringe det utlignende element som kunne overvinne splittelsen.

Av *Novalis'* profeti er iallfall en setning blitt anskueliggjort for alle europeere, den som sier at det vil flyte blod i Europa helt til nasjonene blir seg sitt fryktelige vanvidd bevisst... Man har erkjent at man ikke lenger bør la seg drive rundt i ring. Og noe er skjedd. Men det ville være skjebnesvangert, om vi ser løsningen bare i Montan-unionen, i det planlagte europeiske fellesskap og i det europeiske forsvarsfellesskap. Det som fant sted av intriger og hat under fødselen av disse enhetsforsøk bør være en advarsel. Den egentlige stadfestelsesprøve ligger foran oss. Har Europa tilveiebrakt en rettslig, økonomisk militær enhet, er det ånden det kommer an på. Tysklands samling, forliket i øst, verdensfreden, — alt dette kommer om og om igjen til å stille hver enkelt nasjon på en tillitsprøve. Men under alle omstendigheter er det gitt oss en mulighet: å la kristendommens ånd bli grunnlaget for vårt personlige liv og samfunnslivet. Vi bør ikke la oss bedra av slagord, som at det nye Europa er en «klerikal-katolsk» konstruksjon. Det det gjelder er å reise korsets virkelighet i hver nasjon. Og her må vi katolikker i sannhet være offensive. Det er beskjæmmende at vi i spørsmålene om samfunnsmessige og statlige nyskapninger stadig lar oss trenge over i forsvaret. I korset har vi jo det «element» som kan forene den europeiske kristenhet. La oss ikke glemme hva *Novalis* sier i sine «Fragmenter»: at historien er et fortatt evangelium.

¹ Gjengitt i forrige nr.

Klerikalisme?

En av de kjæreste bebreidelser Kirkens fiender om og om igjen retter mot den, er at den driver hva de kaller *klerikalisme*. Med dette mener de at den geistlige stand bruker sin innflytelse og autoritet til å påvirke de troende i saker som strengt tatt ligger utenfor dens egentlige oppgave, og at prestene da opptrer som formyndere for legfolket. Hensikten med en slik beskyldning mot prestestanden er åpenbart å så mistillit mellom prestene og de troende, å skille hyrden fra fårene. Frelseren ville vel neppe forsvare seg, han ville kanskje bare si: «Tilgi dem, for de vet ikke hva de sier.» Og han ville kanskje vise til sine ord, slik vi finner dem i Evangeliet: «Jeg er den gode hyrde.» Som den gode hyrde vil Kristus bli sett og stå fram; det vil også hver eneste pave, enhver biskop og prest. Den gode hyrde — det er det evig gyldige bilde på det katolske prestedømme.

Den gode hyrde kjenner sine får. For ham er de ikke masse, ikke anonyme numre. Han forstår å skjelne, å holde de enkelte i hjorden ut fra hverandre — og de kjenner hyrdens stemme. Det rår et gjensidig personlig forhold mellom hyrde og hjord som bygger på tillit og hengivenhet.

Slik er også forholdet mellom Kristus og de kristne, mellom presten og det troende folk. De holder sammen i gjensidig tillit. Frelseren kjenner hver enkelt av oss, han har forløst oss alle med sitt blod og fra vårt livs første øyeblikk omfattet oss med sin kjærlighet. Og vi kjenner «Hans røst», når den hemmelighetsfullt taler i vår samvittighet, og når den offisielt gjennom pavens, biskopens og prestens munn når vårt øre.

Den gode hyrde følger sine får. Han føler seg ansvarlig for hver enkelt i hjorden. Han skyr intet for å holde den sammen.

Slik er det også med sjelenes Gode hyrde. Selv

om hjorden er stor, uoverskuelig stor, kan ingen av oss erstattes i Guds verdensplan; hver eneste menneskesjel er uendelig dyrebar, fordi den er kjøpt med Kristi blod. For Kristus og for en ekte Kristi prest er derfor ingen anstrengelse for stor, når det gjelder å bringe et forvillet menneskebarn tilbake til den rette vei, for igjen å bringe det hjem til de troendes store fellesskap.

Den gode hyrde gir sitt liv for sin hjord. Det er det siste og det største han kan gjøre for den. I dag er dette ingen from talemåte eller en tom frase, men blodig virkelighet. Denne den gode hyrdes hengivelse for sin hjord har intet med svakhet å gjøre. Den gode hyrde er en helt igjennom mannlig skikkelse, som nok har et godt hjerte, men også sterke og faste hender. Det er ikke rosenrød romantikk, men nøktern virkelighet som omgir hyrdens kall.

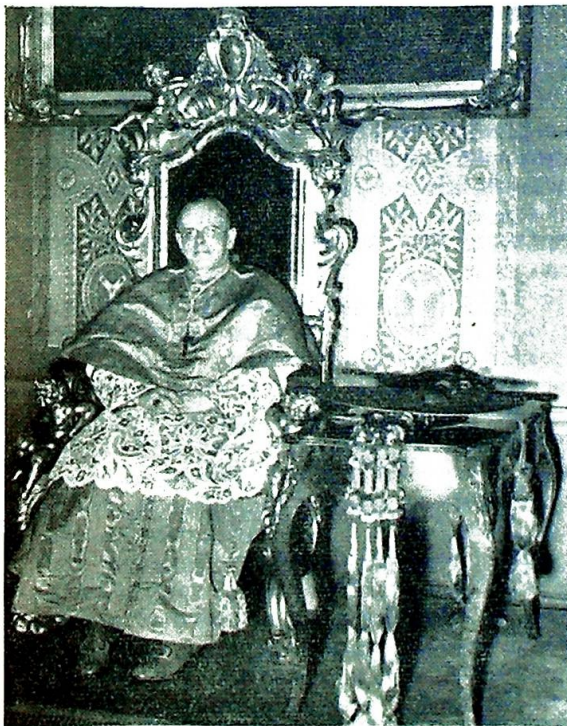
Når faren truer hjorden, vil den gode hyrde ikke kunne forholde seg passiv og trøste seg med at han jo er villig til å gi sitt liv for hjorden. Kallet tvinger ham til å gå faren i møte, til å nedkjempe den, slik at de han har ansvaret for ikke utsettes for angrepet. Gjorde han ikke det, ville han ikke være en god hyrde.

Derfor kan heller ikke Kirken og presten rolig stå å se på at Kristi hjord anfaller av ondskapens makter. Det at presten gir sitt liv for de troende, kommer til sist. Først må han kjempe. Hvem kan vel da fortænke Kirken i at den, når den ser de troende utsatt for angrep av Kristi fiender, tar kampen opp, kjemper for at barna får en kristen oppdragelse og at det kristne familieliv bevares?

Den gode hyrde vil heller ikke kunne stå som passiv tilskuer til at enkelte får søker å bryte seg ut av folden. Han vil tvert imot i tide søke å hindre fluktforsøk, drive de urolige tilbake til deres hjord.

Slik må også Kirken avverge frafall, for at de sjeler som er anbetrodd den ikke skal gå tapt.

Det er dette som er Kirkens «klerikalisme» og «maktsyke»; den ønsker ikke å stenge seg inne i rikdom eller å erobre ministertaburetter, men å verne sjelenes mot det onde og føre dem til Kristus. Når den går inn for en kristen kulturpolitikk, når den ikke ønsker at barn og ungdom skal religiøst utarmes i religionsløse skoler eller moralsk forsumpes av smusslitteratur, smusspresse og dårlige filmer, skjer dette bare fordi den har omsorg for hjorden, fordi den fullbyrder sitt kall som Den gode hyrde.

Kardinal
Bernhard
Griffin.

«Det er mitt inderlige ønske at så mange som mulig tar del i de festligheter de norske katolikker i fellesskap organiserer i Trondheim i dagene 26. og 27. juli. Disse festligheter får en særlig glans ved at erkebiskopen av Westminster, kardinal Griffin, vil være til stede, en ære som må fylle både oss katolikker og mange andre av våre landsmenn med berettiget stolthet.»

Fra biskop dr. Mangers faste-hyrdebrev.

Hundre års katolsk hierarki i Holland

Det katolske Holland feirer i år et bemerkelsesverdige jubileum: den 4. mars var det nøyaktig hundre år siden Pave *Pius IX* ved et dekret gjenopprettet den gamle kirkeordning i Nederland. Jubileet feires med store høytideligheter i Amsterdam fra den 16. til den 18. mai. På grunn av flomkatastrofen vil jubileumsfeiringen bli gitt en enklere ramme enn opprinnelig planlagt.

Jubileet gir oss grunn til å gi et kort overblikk over den katolske kirkes bevegede fortid i Nederland.

Ennå for 106 år siden ble katolikkene i Holland sett på som en slags mindreverdige borgere. De hadde ikke rett til fri religionsutøvelse og var berøvet adgangen til offentlige stillinger. Først ved forfatningen av 1848 fikk de tros- og samvittighetsfrihet. Tar man i betraktning at katolikkene i dag er representert i Hollands politiske liv av et parti som har flere representanter i begge kamre enn noe annet, og at de tallmessig snart utgjør 50 % av befolkningen, får man et begrep om hvilket veistykke den hollandske katolisisme har tilbakelagt i løpet av de hundre år som er gått siden hierarkiet ble gjenopprettet. I dette tidsrom har Kirken i Holland nesten helt og holdent overvunnet virkningene av de blodige sår som ble tilføyet den i reformasjonstiden.

På grunn av politisk utilfredshet vant protestantismen inngang i Holland omkring år 1530, støttet av tyske reformerte *kjøpmenn* og av engelske anglikanere. Keiser *Karl V* forsøkte å demme opp for dens utbredelse, men da han i 1556 abdiserte til fordel for sin sønn *Philipp II* som av keiser Karls mektige rike overtok Spania med koloniene, Nederlandene og de italienske besiddelser, fikk kalvinismen et sterkt oppsving. I 1573 ble utøvelse av den katolske religion forbudt i provinsen Holland. Hovedårsaken til at kalvinismen fikk så sterk utbredelse var at dens tilhengere, forarget over kong Philipps brutale fremferd, gjorde felles sak med den hollandske uavhengighetsbevegelse som arbeidet for å frigjøre landet fra spansk overhøyhet. Følgen ble at kalvinismen ble innført offisielt.

Da *Karl V* i 1550 innforlivet Nederlandenes nordlige provinser i sitt burgundiske rike, ble disse områder løst fra bispedømmene *Cambrai's* og *Kölns* jurisdiksjon. Nye bispedømmer ble opprettet i det nåværende Belgia og i de sydlige provinser av Holland. Derved ble troen bevart i disse områder. Derimot gikk de nordlige provinser tapt for Kirken. Utbredelsen av kalvinismen i disse områder førte til væpnet kamp med Spania som ikke ble brakt til opphør før ved *Westphalerfreden* i 1648, som sikret Hollands uavhengighet. Krigen førte til undertrykkelse av de katolske bispedømmer i nord. Området ble lagt under jurisdiksjon av apostoliske vikarer.

Westphalerfreden førte til at kalvinismen ble statsreligion i Holland. I nesten to hundre år måtte katolikkene lide under en nærmest fantastisk intoleranse. Den blomstrende katolske misjonsvirksomhet i de hollandske kolonier ble knust.

En viktig endring inntraff som følge av Den franske revolusjon. Napoleon innlemmet Holland i sitt keiserrike; den kalvinistiske statskirke mistet sin

offisielle status, og i 1796 ble religionsfrihet proklamert. Allerede den gang håpet de hollandske katolikker at de gamle bispedømmer skulle bli gjenopprettet. Disse ønsker gikk ikke i oppfyllelse, fordi det franske Direktoriums anti-kirkelige politikk gjorde det vanskelig å få opprettet kontakt med Vatikanet.

Da *Wilhelm I* av Oranien ble konge over det forenede kongerike Holland—Belgia, søkte han å få avsluttet et konkordat med Den hellige stol — som et første skritt til gjenopprettelsen av hierarkiet. Men igjen brast alle forhåpninger: Rom avbrøt forhandlingene, da kongen gjorde krav på retten til fritt å utnevne biskoper. I 1827 ble et konkordat sluttet mellom Pave *Leo XII* og *Wilhelm*, men det ble ikke satt ut i livet. Tre år senere gjorde Belgia seg uavhengig av Holland, og dermed kom katolikkene i Holland avgjort i mindretall. *Wilhelm II* som hadde fulgt sin far på tronen i 1840, ønsket å sette konkordatet av 1827 i kraft, men ble hindret i dette av kalvinistene. Så i 1848 sendte 90 ledende katolikker, støttet av kirkelige autoriteter, et budskap til Rom, der de ba Den hellige stol gjenopprette hierarkiet. Fem år senere, den 4. mars 1853, ble målet endelig nådd. Pave *Pius IX* opprettet erkebispesetet *Utrecht* med 4 underlagte bispedømmer: *Herzogenbusch*, *Breda*, *Haarlem* og *Roermond*. *Mgr. Zwijsen*, ble utnevnt til den første erkebiskop av *Utrecht*. I dag bekles dette embete av erkebiskop *de Jong* som i 1946 ble utnevnt til kardinal.

Det er neppe for meget sagt at Kirken i Holland lyser av livskraft. De hollandske katolikkers offervilje kan stå som et eksempel for mange. Og hva misjonsiveren angår, står den i første rekke. 3 229 hollandske prester, 1 071 legbrødre og 2 534 ordenssøstre er i dag Kirkens misjonærer i andre land. Bak hver hollandsk misjonær står det 500 hollandske katolikker. Til sammenligning kan anføres at det bak hver misjonær fra De forente stater står 7 750 amerikanske katolikker og bak hver spansk misjonær 12 600 spaniere.

Også Norges katolikker står i stor takknemlighetsgjeld til Hollands katolikker. En lang rekke hollandske prester og ordenssøstre har vært og er virksomme i vårt land hvor de har nedlagt og nedlegger sine beste krefter for Moderkirken i vårt land.

«UIT HET LAND VAN ST. OLAV»

Tidsskrift viet det kulturelle og religiøse liv i Norge.

Utkommer 6 ganger i året.

Årskontingent kr. 10.00.

Redaksjon og ekspedisjon:

Paarklan 35, Bussum, Nederland.

«UNA SANCTA» bevegelsen

Den moderne materialisme og ateisme har for lenge siden kalt til krig mot kristendommen. I denne forsvarskamp er det ofte blitt kristendommens talsmenn klart at splittelsen i et utall av kirkesamfunn og sekter er et tragisk onde, som man bør gjøre sitt ytterste for å overvinne. Denne erkjennelse har ført til en rekke enhetsbestrebelse og til en vidtomspennende «Una Sancta»-bevegelse. Med dette arbeid har man forlatt polemikkens plan. I en ånd full av ærefrykt, aktelse og kjærlighet har man tatt opp til drøftelse gamle teologiske «stridsspørsmål». Fra katolsk side er det levert mange betydelige innlegg i denne debatt, som nå har fått et nytt verdifullt bidrag i boken av den tyske katolikk dr. theol. Herman Schmidt, «Brückenschlag zwischen den Konfessionen» (Verlag Ferdinand Schöningh, Paderborn, 1951, 292 s.).

Forfatteren har stilt seg den oppgave å avstå fra kæringer og i stedet tegne sanne bilder av den katolske og lutherske kristentro. Han samler sin fremstilling omkring to hovedtema, «Åpenbaring og Kirke», «Rettfærdiggjørelse og Nåde».

I det første hovedavsnitt drøfter dr. Schmidt Luthers lære om «sola-scriptura»; han påviser herunder at denne lære er uten noen holdbar hjemmel. I Bibelen finnes det ikke noen oppregninger av de skrifter som skal utgjøre Guds fulle åpenbaring. I Det Nye Testamente er det heller ikke noe sted anført at Kristus ga sine disipler i oppdrag å skrive ned Guds budskap til menneskene. Dr. Schmidt viser at Kirkens lære om skrift og tradisjon har en solid forankring i den kristne åpenbaring. — Luthers oppfatning av kirken som «et usynlig samfunn av sjeler» blir undergitt en grundig prøvelse, hvor også nyere protestantisk teologi får gjengitt sitt syn på kirken. Forfatteren gjør deretter rede for det katolske kirkebegrep, som også sees i lys av rundskrivet «Mystici Corporis». Det sanne «kirkebilde» må — som «menneskebildet» og «sakramentsbildet» — også ha en synlig side. Kirken er jo blitt til for menneskehetens skyld. Dermed er det gitt at Kirken har en synlig og en usynlig side — Kirken har et legeme såvel som en sjel — og man kan, som det heter i «Mystici Corporis», tilhøre Kirkens «reapse» og «voto», tilhøre Kirkens legeme eller dens sjel. Forfatteren minner her om Augustins ord: «Mange som er innenfor, er utenfor — mange som er utenfor, er innenfor.»

Dr. Schmidt behandler videre de to konfesjoners sakramentslære, som stemmer overens i kravet om sakramentets tre bestanddeler og som også oppviser flere likhetspunkter enn man fra først av ville anta. I underavsnittet om Petri primat når forfatteren fram til denne konklusjon: «I den Hellige Skrift er det neppe noen sannhet som er fastlagt så ofte og så entydig som primatet til Peter og hans etterfølgere. Denne sannhet kunne man bare benekte fordi man måtte benekte den, da man ville hevde en lære som paven hadde fordømt.» — Dr. Schmidt gjør også greitt rede for hva det ligger i setningen «utenfor Kirken ingen frelse». — De to konfesjoner står etter forfatteren ikke så steilt mot hverandre i læren om «Åpenbaring og Kirke». Det skulle være mulig å slå broer mellom dem, hvis begge parter, hver på sin side, ville legge opp til en slik bro. På katolsk hold må man holde en liten samvittighetsransakelse og spørre seg selv: «Hvorfor kastet man vrak på Kirkens læremyndighet?» Det ærlige svar må lyde at grunnen hertil ligger i at mange av Kirkens ledere da førte et lastefullt liv, som måtte

vekke anstøt. De katolske kristne må ha mot til å si «nostra culpa». Alt pave Hadrian VI (1523) visste å gi en slik skyldbekjennelse: «Vi bekjenner det åpent at Gud har utsatt sin Kirke for disse forfølgelser fordi menneskene, og især prestene og prelatene, har syndet. — Vi vet godt at det i mange år her ved den Hellige Stol har skjedd mangt som måtte vekke avsky; misbruk i åndelige saker, forgåelser mot budene, ja, at alt har grenset opp mot det triste.» — Protestantene må på sin side en gang for alle droppe mistydingene av Kirkens lære. De må således gi slipp på tanken om at Kirkens læremyndighet og tradisjon er menneskelige størrelser. Man må her kunne innse at læren om ufeilbarheten er begrunnet i den kristne sannhet om at den Hellige Ånd med sin bistand kan spare et menneske for å ta feil. Ufeilbarheten til Kirkens læremyndighet er en fortsettelse av den guddommelige, bibelske inspirasjon som drev alminnelige mennesker til å nedtegne den guddommelige sannhet. Protestantene må også la påstanden fare at «katolikkene har stukket Bibelen under stolen». Fra den tidligste tid har Bibelen for kristenheten stått som «bøkenes bok». Som et karakteristisk eksempel på Kirkens iver for å utbre Bibelen nevner dr. Schmidt at det i Tyskland i løpet av de fire desennier som fulgte på boktrykkeroppfinnelsen (1460—1500) ble gitt ut 15 fulstendige Bibeutgaver på høytysk, 5 på plattysk og ca. 100 Vulgata-bibler.

I annet hovedavsnitt behandles Luthers «sola gratia»-lære, som blir sett på bakgrunn av Luthers syn på arvesynden og den falne menneskenatur. Forfatteren trekker også opp de psykologiske forutsetninger hos Luther for en slik lære, som for en vesentlig del kan forklares ut fra hans sinnslegning. Luthers fortolkning av Romerbrevet blir nøye prøvet, og dr. Schmidt gjør herunder oppmerksom på at det vanskelige skriftsted i Romerbrevet 3, 28 må sees i sin fulle sammenheng med Kristi og apostlenes lære. Den tilsynelatende motsetning mellom «tro» og «lære», i anførte skriftsted, løses når «gjerninger» her fortolkes som a) gjerninger etter den mosaiske lov, b) gjerninger hos det uforløste og ikke-rettfærdiggjorte menneske. Forholdet til Skriften for øvrig bekrefter riktigheten av en slik fortolkning. Paulus forfekter på andre steder i sine brev nødvendigheten av gode gjerninger, Rom. 2, 6—8, 1. Kor. 13, 2 og 13, 3, liksom apostelen Jakob i sitt brev sterkt fremhever at mennesket blir frelst ved tro og gode gjerninger (Jak. 2, 20—24). Vår Herre har ved en rekke anledninger pålagt de troende å øve kjærlighet og har stilt frelsen i utsikt for dem som lever sin tro. Den som med sin tro bare sier «Herre, Herre» vil ikke få inngang til himmelriket. Kirken har også alltid hevdet læren om frelse ved «tro virksom i kjærlighetsgjerninger». Den katolske lære om rettfærdiggjørelsen er et uttrykk for katolisismens «organteori», dens «både—og». Den krever et samspill mellom natur og nåde. Kristi frelsesgjerning og den fulle tro på den er årsaken til rettfærdiggjørelsen, som dog er betinget av menneskets medvirkning. Her gjelder Augustins ord: «Han som skapte deg uten din medvirkning, vil ikke frelse deg uten den.» — I tilslutning til rettfærdiggjørelseslæren drøfter dr. Schmidt de divergerende oppfatninger av messeofferet, sakramentene, helgen- og Mariadyrkelse og endelig problemet om et renselses-sted, en skjærsild.

Helge Røstad.

Sigrid U

ungdomstegninger t

Av Christianne U

Sigrid Undset, vår for alle naturens evne til å se. Derfor alle de minutiøse natu — hun frydet seg innerst inne bare ved syn dagens gråhet fant hun her meget av sin s også hadde trang til å gjengi sine inntrykk hun som unggpike i Oslos omegn og festet n her noen av dem etter velvillig imøtekomm anne Undset Svarstad og fra rettighetssh

«St Hallvard» (nr. 4—19

«Malende og tegnende dikter i Norge» ville kunne gi et rikt stoff til en norsk magistergrad i kunsthistorie. Vi behøver bare å nevne Wergeland, Welhaven og Ibsen for å gi opptakten til den hærskere eksempler som kunne trekkes fram til behandling.

Også Sigrid Undset har syslet med tegnekunsten, og det materiale som finnes etter henne, er av så pass stor verdi kunstnerisk sett at man trygt kan plasere henne i en særklasse blant de tegnende diktere. Sigrid Undset tegnet og syslet med akvarellen like til sine siste dager — en virksomhet hun grep til som avkobling. De første ungdomsårene har vel hatt en dypere hensikt. Det var nemlig malerinne hun drømte om å bli, og det er derfor alvorlig arbeid og streben nedlagt i de små blyanttegninger og akvareller fra 90-årene — som finnes i de to skissebøker fra denne tid — som er kommet for dagen under opprydding i forfatterinnens etterlatenskaper. Jeg skal ikke her komme nærmere inn på Sigrid Undsets tegnekunst eller det etterlatte materiale, men kun trekke fram de få arbeider som har interesse for Oslo. Sigrid Undset, som ble født i Kalundborg, men kom til å opp-

leve sin barndom og første ungdom i Oslo, ble jo fremfor mange en Oslos dikter. Middelalderens Oslo fremtryller hun i sine middelalderromaner og Kristiania er rammen om de fleste skjebner i hennes nutidsromaner.

Men tegneren Sigrid Undset fant fram til vår hovedstad og dennes omegn lenge før dikteren hos henne gjengav den for oss. I ungdomstegningene pendler hun mellom sin hjemby Oslo og sin fødeby Kalundborg som hun besøkte i de fleste barndomsferier. I Oslo er det mest omegnen som interesserer henne. Poeten er da allerede våknet hos henne, og i byens omegn søker hun bort fra bygatenes gråhet til omegnens naturidyller. Bygdøy låter til å ha vært et kjært tilfluktssted for den 16—17-årige Sigrid Undset som her ute vandret omkring med sin skissebok, hvori hun festet naturidyller til papiret og i blant fylte sidene med ung lyrikk som den vordende dikter godt kunne være bekjent av. Vi gjengir her fra skisseboken en vårstemning fra Bygdøy nedskrevet 19. april 1900 av den da snart 18 år gamle Sigrid Undset:

Berdalsloftet i kong Oscar II's samling.

Undsets

fra Oslo og omegn

Undset Svarstad

skjønnhetsåpenbaringer, hadde en egen
rskildringer i så mange av hennes verker
et av et grønt strå eller blad. Bak hver-
villle glede. Ikke til å undres over at hun
i bilder. Nettopp i denne vårtiden gikk
motivene ned på tegneblokken. Vi gjengir
enhet fra hennes svigerdatter fru Christi-
verne til tekst og klisjeer, tidsskriftet
(1), Aschehougs forlag.

End ligger sneen mellem gran og hasler
og alle jorder sover vissentbrune
og end er himlen kølig violet.
Men kjælne forarsvinde svøber lune
igjennem skoven, og de visnede blade rasler,
og atter gaar jeg her, og ved at jeg er ung og glad og let.
Dybt i mit hjerte vaagner alle kilder
og blodet kimer foraar i min krop,
høit over mig den første rødkjælk triller
og mens jeg gaar, jeg jager minders lærker op.
De stiger mot den blege foraarshimmel
der regner toner om mig mens jeg gaar,
de er paa flugt de blege vinterdømmers vrimmel
og jeg er atter glad for mine unge aar.

Bygdø 14. april 1900.

Det første arbeid fra Oslos omegn finner vi i skisse-
boken fra 1898, som er den mest rikholdige. Det er
stedangitt «Fra Vestre Aker» og datert april 1899. Fra
1899 i juni måned stammer det neste blad — et Bygdøy-
motiv. Neste skisse er merket «Sæterhuset» 25. april

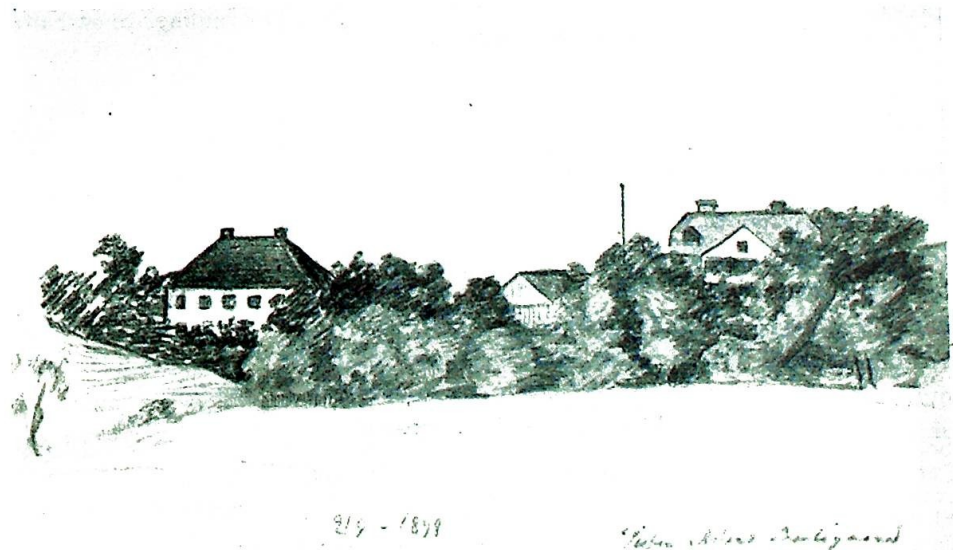
Fra Vestre Aker (Marienlyst?).

1900. Det er det nåværende Sæterhyttens Café på Rode-
løkkens grunn. Samme dag har den unge Sigrid også
vært en tur på kong Oscar II's samling, og resultatet av
visitten der ble det her gjengitte stabburet.

I den tiden Sigrid Undset vandret omkring i Oslo
omegn, 1898—99—1900, som 16-17-18-åring, var hun opp-
tatt med skolen og hadde sin begynnertid på kontor. Det
er sannsynligvis da om ettermiddagene og hellisdagene
hun har tatt sine turer i byens omegn med skissebok og
blyant. Våren 1900 har hun tatt disse turer omtrent
hver ettermiddag i april og mai. En yndig skisse da-
tert 20. april gjengis her. De følgende skisser er alle hen-
tet fra Kalundborg, hvor hun tydeligvis har tilbrakt sin
sommerferie og har kunnet boltre seg med tegneblokken
i byen og omegnen. Tegneblokken følger henne også etter
hjemkomsten fra fødebyen. Bokens siste blad er datert
2. september 1898. Det er en yndefull skisse av Vestre
Aker prestegård.

Mens Sigrid Undset i sine litterære Oslo-skildringer
gjengir den harde realisme i bygatene og blant skjebner

Vestre Akers prestegård ved Blindernveien.

21/4 - 1899

Vestre Akers Prestegård

800-års jubileet i Trondheim

25.-27. juli

PROGRAMMET I HOVEDTREKK

Lørdag 25. juli:

- Kl. 20.00: Mottagelse av Hans Eminense kardinal *Bernhard Griffin*, erkebiskop av Westminster.
Velkomsthilsen ved biskop *Johs. Rūth*.
Divisjonsmusikken spiller.

Søndag 26. juli:

- Kl. 10.15: Prosesjon til Høyskolen.
» 11.00: Pontifikalmesse i aulaen ved kardinal *Griffin*, preken av biskop *dr. J. Mangers*.

Anledning til å bese Domkirken.

- » 18.00: Jubileumsmøte i Høyskolens aula.
Prolog.
Kardinalen fremfører sin hilsen.
Festtale av pater *Finn D. Thorn*, O.P.
Orkestermusikk.
» 20.00: Festaften i Handelsstandens hus, med hilsningstaler.

Mandag 27. juli:

- Kl. 7.00: Valfart til Stiklestad.
» 10.00: Pontifikalmesse; preken av biskop *Rūth*.
» 13.00: Stevne ved Olavs-støtten. Foredrag av *dr. philos. Daniel Haakonsen*.
» 18.00: Avslutningsgudstjeneste i St. Olavs kirke; preken av apostolisk prefekt *Mgr. J. Wember*.

Det bør være en æressak for alle, som har anledning til det, å ta del i jubileums-festlighetene. En anmodes om å melde seg til

METRO TRAFIKK A/S,

Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergt.), Oslo.

Anmeldelsesfristen
er satt til 15. mai.

St. Olavsforbundenes
Jubileumskomiteé.

i byens murgårder og grå gater, så har hun tydelig i sine tegninger søkt en motvekt til de grå inntrykk fra gården og gaten som omgav henne i barndom og ungdom — gaten som dog var henne kjær, «for jeg har lært å lenges der, mot alt jeg ikke kunne nå». I tegningene nådde hun noe av all den poesi og livets overflodighet og skjønnhet som gatene lærte henne å lenges mot.

Christianne Undset Svarstad.

St. Torfinns kirke i Hamar
fikk 3 nye kirkeklokker i påsken

Palmesøndag opprandt som en ekstra festdag for St. Torfinns menighet i Hamar. Kirken har fått i foræring tre nye klokker fra Holland, — de hang på sitt stillas som var plasert i midtgangen, og biskopen var kommet for å innvie dem.

Hans Høyærverdighet selebrerte høymessen og holdt en maktfull preken, der han minnet om den tiden da Hamar Domkirke ute på Odden ringte med sine mektige klokker ut over land og sjø og kalte alt folket til kirke fra bygdene rundt Mjøsa. Så forstummet disse klokkenes, men etter en tid lød atter klokkeklang ut over Hamar fra katolsk kirke. Biskopen talte sterkt og gripende om betydningen av klokkenes språk. Det er menneskets indre liv det gjelder, sjelens frelse. Hva gagnar det et menneske om han vinner hele verden, men tar skade på sin sjel?

Klokkene ble velsignet, og så runget for første gang gjennom kirken den malmfulle samklang av de tre nye klokkenes, som har fått navnene Emmanuel, Josef og Torfinn, og som fra nå av skal klinge fra tårnet sammen med kirkens tidligere klokke, Carolus.

Menigheten var etter høymessen samlet til en liten bevertning i foreningslokalet, hyggelig arrangert av søstrene, og med Hans Høyærverdighet som hedersgjest. Sogneprest Parthe ga en redegjørelse for den storslåtte gaven og for myndighetenes imøtekommenhet ved innførselen, og ga uttrykk for menighetens og sin egen glede over den kjærkomne gaven.

I. L. A.

To kjensgjerninger

PARIS:

I 1945 var *Bogomolov* sovjet-russisk ambassadør i Paris. Påskedag samme år traff han ved en offisiell høytidelighet sammen med den apostoliske nuntius i Frankrike, mgr. *Roncalli*, som nå er patriark i Venezia. Kardinal *Roncalli's* personlighet gjorde et så sterkt inntrykk på ham at han etter den offisielle høytidelighet innfant seg på det pavelige nuntiat for å avlevere sitt visittkort, som ved siden av alle titler også hadde fått påskrevet det hellige Russlands gamle gledesrop: «*Kristos voskres!*» — som betyr: *Kristus er oppstanden!*

MOSKVA:

Lunatsjarski som i en årrekke var kulturminister i Moskva, holdt en gang et foredrag for en større forsamling, hvor han mente han hadde gjort kort prosess med «folkets overtro».

Foredraget så ut til å ha gjort sin virkning, og *Lunatsjarski* følte seg så sikker i sin sak at han oppfordret de tilstedeværende til å uttale seg om det han hadde fremholdt.

Til stor overraskelse for alle trådte en gammel landsbypope fram, besteg talerstolen og uttalte med høy røst: «Brødre og søstre! Kristus er oppstanden!» Og svaret kom promte fra forsamlingen som i kor svarte: «Han er sannelig oppstanden!»

Noe mer ble ikke uttalt på møtet etter dette. Dirigenten fant det påkrevet å erklære foranstaltningen for avsluttet.

*

Dette er det virkelige Russland; i folkedypet lever den kristne ånd videre for, når tiden er inne, å gjøre seg gjeldende i det offentlige liv.

UTLANDET:

VATIKANET

Paven trekker opp retningslinjer for utdannelsen av voksne.

Å forberede unge mennesker for familie og samfunn er hovedoppgaven for dem som skal utdanne voksne, fremholdt Pave Pius XII nylig i en tale til lærere og studenter fra italienske folkehøgskoler. Hovedoppgaven ligger i forberedelsen for familielivet. Utover dette må det unge menneske oppdras til sin rolle som medlem av det menneskelige fellesskap. Også utøvelsen av stemmeretten, deltagelsen i organisasjoner og i arbeidernes interessesammenslutninger krever elementære kunnskaper som må formidles ved oppdragelsen av voksne.

«Det vesentlige er,» uttalte Paven «å innskjerpe forskjellen mellom det sanne og det falske, å vekke sansen for politiske og økonomiske realiteter i overensstemmelse med det kristne livssyn som like sterkt tilbakeviser den egoistiske individualisme som materialismen og som betrakter mennesket i hele dets virkelighet; legeme og sjel, enkeltperson og samfunnsmedlem, som borger av denne verden og som utvalgt for himmelen.» Utdannelsen av de voksne må, utalte Paven videre, «også befatte seg med de spesifikt menneskelige problemer av åndelig art» og ikke innskrenke seg utelukkende til den yrkesmessige utdanning.

Pavens hjelp til flyktningene fra den tyske østsonen.

Pave Pius XII har sendt to jernbanevogner hver med 25 tonn høyverdige næringsmidler og medikamenter til de flyktninger som er kommet til Vest-Berlin fra østsonen. Gavene deles ut av Caritas Berlin.

Pave Pius XII og ofrene for jordskjelvet i Tyrkia.

Pave Pius XII har overfor ofrene for jordskjelvet i Tyrkia gitt uttrykk for sin dype medfølelse og samtidig sendt dem som ble hjemløse ved katastrofen stor materiell hjelp.

Kirken er for alle.

I en tale til 10 000 påskepilegrimer som var kommet til Rom fra alle verdens kanter uttalte Den hellige far bl. a.:

«Praktiser nestekjærlighet og skjerp sansen for sosial rettferdighet, omfattende alle forhold i den klasse du tilhører. Ingen har lov til å si at Kirken ikke elsker arbeiderne. Mange føler seg fristet til å si at Kirken i lengere tid i for høy grad har beskjeftiget seg med arbeidernes problemer. Men vi avviser en slik kritikk. Glem aldri at Kirken er til for alle. Den ønsker å forene alle mennesker i en eneste familie som brødre og søstre.

Denne betydelige oppgave kaller på alle kristne som er sterke i troen og ulastelige i livet. Sveklignene erobrer ingen jord og ingen himmel.»

Den hellige far minnet om Kirkens tidlige historie, da troen var ung og hedendommen var statsreligion. Langsamt men sikkert vant Kirken fram og satte sitt preg på verden. «I dag er de falske guder unge, og Kirken synes gammel. La dere ikke fanges inn i villfarelsene.» Katolikken må alltid utvide perspektivet og hjertet, uttalte Den hellige far til slutt, «åpne det for alle folk».

Nye nuntier.

Til ny nuntius i Italia etter kardinal *Borgongini* er utnevnt nuntius i Argentina, mgr. *Guiseppe Fietta*. Den nye nuntius i Frankrike etter kardinal *Roncagli*, blir mgr. Paolo Marella, som hittil har bekledd stillingen som apostolisk delegat i Australia.

Sjeiken av Kuwait i audiens.

Sjeiken av Kuwait, *Abdullah Al Sabah*, ble i midten av april mottatt av Den hellige far i en privat audiens. Kuwait er en meget oljerik stat ved Den persiske bukt.

Japans nye sendemann mottatt av Paven.

Japans nye sendemann ved Den hellige stol, *Takajiro*, ble

den 25. mars mottatt av Pave Pius XII i høytidelig audiens. Etter å ha overrakt Paven sine akkreditiver og hilst Hans Hellighet i en tale, takket Paven for det budskap gesandten hadde overbrakt ham. Paven ba gesandten overbringe den japanske keiser, den japanske regjering og det japanske folk sine ønsker om fred og fremgang.

ALBANIA

Nærmere enkeltheter om kirkeforfølgelsen.

Kirkens fortvilede stilling i Albania i tiden fra 1944 til i dag skildres i en melding fra *Fides* i Rom på grunnlag av opplysninger som er gitt av en person som nylig klarte å ta seg ut av det ulykkelige land.

Ser man bort fra institusjoner som er blitt stengt og eien- dom som er beslaglagt, gir statistikken et gruoppvekkende bilde av prester, ordensfolk og seminarister som siden 1944 er blitt fengslet, myrdet og pint:

I erkebispedømmet Skutari ble 12 prester skutt, 11 like etter at de var tatt til fange, en ble skutt utenfor sin preste- bolig, en annen prylt i hjel, 4 prester og en legbroder døde etter umenneskelige pinsler; en ble tatt av dage uten at man vet hvordan og hans avsejlede legeme gitt til dyr; 9 prester hvis navn er kjent, befinner seg i fengsel.

I erkebispedømmet Durazzo døde den arresterte erkebiskop Prensushi etter grusomme pinsler i 1947. En prest ble skutt, to døde etter pinsler; fire prester og en seminarist sitter fremdeles fengslet. I bispedømmet Alessio ble en prest skutt, to døde etter tortur; en som satt fengslet døde like etter at han ble løslatt; andre forsmecker i fengsel.

I bispedømmet Sapa ble biskop *Velaj* først pint og så skutt; to prester ble skutt, en annen så fryktelig pint at han døde; to prester og en seminarist sitter ennå i fengsel.

I klostret *nullius Alessandro de Oroschi* satt biskop *Gjini* fengslet i en selle som ikke var større enn 1 m², i åtte måneder. Sammen med 18 andre ble han skutt akkurat i det øyeblikk han hadde løftet sin høyre hånd for å velsigne dem som ble skutt sammen med ham. På samme sted ble en prest levende begravet, tre døde etter tortur, en prest og en seminarist sitter fremdeles fengslet. Prester ble pint på den måte at den ble brutt, muskler snittet opp og salt gnidd inn i sårene, at deres føtter ble satt i kokende vann; en fengslet prest ble tvunget til å stå i en beholder, fylt med ekkremitter.

Også i Albania fortærer revolusjonen sine egne. En løytnant *Pierin Koira* som hadde tilhørt sikkerhetspolitiet i Skutari, slynget etter at han var dømt til 15 års fengsel, en flammende anklage i ansiktet på «dommeren» for alle de grusomheter som var øvet mot katolske prester. Etter dette ble han dømt til døden ved skytning; hans lik ble kastet i samme massegrav hvor han selv hadde latt begrave så mange uskyldige drepte katolske prester.

AFRIKA

Hierarki opprettet i Britisk Øst-Afrika.

Osservatore Romano kunngjorde søndag den 12. april at Pave Pius XII ved et dekret fra kongregasjonen *de Propaganda Fide* har opprettet et biskopelig hierarki i Uganda, Kenya og Tanganyika, omfattende fire kirkeprovinser: Uganda, Kenya, Vest-Tanganyika og Øst-Tanganyika.

Disse provinser utgjør den østlige delen av det område erkebiskop *Mathew* som residerer i Mombasa, er apostolisk delegat for.

Misjonsarbeidet har lenge båret rike frukter i dette område, ikke minst i Uganda hvor tallet på katolikker har passert en million av en befolkning på fem millioner.

CHINA

Situasjonen som den er.

I februarheftet til *Herder-Korrespondenz* finner vi følgende: «Etter å være foredret skriver den franske China-misjonær, pater *Rondeau*, følgende: «Der hvor en hellig befinner seg, er det ikke lett å erobre Kirkens stilling, for hele terrenget forsvarer seg mot angrepet. Nå forsvarer det katolske

China seg. Det er for øvrig den eneste organisme i China hvis lemmer motstår overgrepene med seier og som nekter å kapitulere. Det fantes og finnes hellige i China. Gud alene kjenner navnene . . .»

Vi må ikke la oss føre bak lyset av den smidige og tilsynelatende ringe motstand som ytes her og der. Motstandsbegrepet og måten å gjøre motstand på er vidt forskjellig i orienten og i vesten. Når vi blir slått, reagerer vi. Orienteren holder ut og avventer en gunstig anledning. Kineserne går nesten aldri til frontale angrep slik som vi gjør det. Om utenlandske iakttagere ikke ser åpen motstand, tror de det ikke finnes motstand. Det gjelder ikke i orienten. Man kan ikke si: China er blitt rødt, alt er tapt. Kineserne har en dypt filosofisk overbevisning som bygger på årtusener historisk erfaring. Hans stilling er definitiv, uforanderlig; deres uttømmelige humor som vel er en vesentlig del av deres mot i den katastrofale utvikling de befinner seg, gir dem kraft til å si: «Stillingen er forvilet, men ikke alvorlig.»

DANMARK

Stort katolsk landsstevne i København i pinsen.

Det er store katolske begivenheter i gjære i den danske hovedstad i tiden omkring pinsen: først den tradisjonelle valfarten til benediktinerinnenens Vor Fru Kloster på Aasebakken 17. mai, dernest det store landsstevnet 22.—24. mai med pontifikalmesser på Københavns Stadion som det religiøse høydepunkt. Valfarten til Aasebakken skal danne den åndelige forberedelse til selve pinsestevnet, og vil kl. 14 bli overført ved opptak og direkte sending over dansk radio. Landsstevnet har fått et rikelig og imponerende program, og en må vel tilbake til Den eukaristiske kongress i København i 1932 for å finne noen dansk katolsk begivenhet av lignende dimensjoner. Vi avla sammen med biskop Suhr nylig arrangementskomitéens kontorer et besøk og fikk her et levende inntrykk av hva pågangsmot og samarbeide til sammen kan utrette. Alle disponible krefter er satt inn, og det er ikke tvil om at landsstevnet vil bli en opplevelse for alle som direkte eller indirekte får berøring med det.

Etter innbydelse av biskop Suhr har erkebiskopen av Köln, kardinal Josef Frings, tilsagt sitt nærvær. Dessuten kommer biskopene Mangers og Rùth fra Norge, biskop Nelson fra Sverige, og biskop Cobben fra Finland.

Dansk geistlig tildelt Den tyske forbundsrepublikks fortjenestemedalje.

Den tyske forbundsrepublikks fortjenestemedalje er blitt tildelt lederen av det danske Caritas, pastor Knud Ballin i København hvor utmerkelsen ble overrakt ham av den tyske ambassadør. Caritas i Danmark har organisert en enestående hjelpeaksjon for å avhjelpe nøden blant de tyske flyktninger etter krigen. Over 10 000 innholdsrike pakker med matvarer er blitt fordelt blant de nødlidende.

Pastor Knud Ballin er sønn av den nå avdøde, kjente danske katolikk Mogens Ballin der som ortodoks jøde fant veien til Kirken. Mogens Ballin var en god venn av Johannes Jørgensen som tilegnet ham sin berømte «Pilegrimsbok». En bror av Knud Ballin er premonstratenserpater og en søster er nonne.

DE FORENTE STATER

Forelesninger som har båret rike frukter.

Det katolske Marquette-Universitetet i De forente stater har i en årrekke latt holde foredrag om livsanskuelser for ikke-katolikker. 70 % av disse har akseptert den katolske tro. Sterk stigning i tallet på prester i de siste ti år.

Tallet på katolske prester i De forente stater er i de siste ti år steget fra 36 580 til 44 459, en stigning på 21,5 %. I samme tidsrom er tallet på katolikker steget med 30,4 %.

Ifølge «Denver Register» var det i 1944 133 585 ordenssøstre og 6 162 legbrødre i De forente stater. I slutten av 1952 var tallene 156 696 og 7 975. Det virker i dag 70 katolske ordenssamfunn i De forente stater.

Biskop Fulton Sheen om Sovjets «fredsoffensiv».

Den kjente «Krinkastings- og fjernsynsbiskop» i De forente

ente stater, mgr. Fulton Sheen har nylig vært i England. I et intervju med den engelske katolske ukeavis «Catholic Herald» fremholder biskopen at den frie verden vil begå et skjebnesvangert misgrep, om den tillegger den sovjetrussiske «fredsoffensiv» nevneverdig betydning.

«Jeg personlig mener,» sier biskopen, «at faren for et nytt Pearl Harbour og en tredje verdenskrig er større i dag enn noensinne. Det er ganske galt og dumdriktig å tro at de totalitære makthaverne i Moskva er undergått en så stor og plutselig sinnsendring. Det er riktig at alle — også russerne — kan legge om kursen, men det er også riktig at bare få av Vestens statsmenn er i stand til å trekke en klar skillelinje mellom det russiske folk og kommunismens filosofi. Jeg er overbevist om at De forente stater, Storbritannia og Frankrike bringer fredens sjanser i fare, hvis de ennå en gang begår den feil å bedømme Sovjet-Russland på grunnlag av dets utenrikspolitikk i stedet for på grunnlag av den kommunistiske filosofi.» Med tanke på Jugoslavia uttalte biskop Sheen at titoismen bare er «ren kommunisme, servert med en annen saus».

ENGLAND

Tito's besøk en suksess, fremholder Churchill.

Sir Winston Churchill uttalte nylig i Underhuset at president Tito's besøk hadde vært en fulltreffer. Forholdet mellom kirkene og staten i Jugoslavia ville bli underkastet en alvorlig prøvelse, uttalte premierministeren.

Denn «alvorlige prøvelse» har foreløpig resultert i at kommuniststyret i Jugoslavia for tiden lar forevise en forfalskning av en film med titelen «Den forbryterske kardinal», som stikk i strid med de historiske kjensgjerninger «avslører» kardinal Stepinac's «samarbeide» med okkupasjonsmakten under krigen. Filmen betegnes som en propagandafilm av simpelleste sort.

Katolske fjernsynsendinger.

Fjernsyntjenesten i London sendte for første gang under årets stille uke to store katolske fjernsynsprogrammer. Langfredag ble et pasjonsskuespill som var skrevet av to prester i erkebispedømmet Westminster, sendt ut og påskeaften oppstandelsesliturgien fra katedralen i Clifton.

Et øyenvitne forteller om «prosessen» i Krakau.

Den polske dagsavis «Dziennik Polski» som utkommer i London, har offentliggjort et øyenvitnes beretning om den «prosess» mot katolske geistlige som ble ført i Krakau i januar. Øyenvitnet er nylig kommet til England fra Polen, og var personlig til stede i rettslokalet under prosessen. Han forteller bl. a. følgende:

«I det øyeblikk da «rettspresidenten» oppfordret den katolske geistlige Lelito å avgi en siste erklæring for retten, reiste denne seg, rev opp sin prestekjole og skjorte og sa: «Jeg ønsker at folket får se hvordan man har behandlet meg!» Prestens bryst var et eneste, gapende sår. Denne uforutsette handling fra den anklagedes side virket som et lynnedslag, et øyeblikk satt alle som lammet; men så skrek statsadvokaten at den anklagede skulle føres ut av rettslokalet. Først en dag senere ble Lelito igjen ført inn i rettslokalet — og erklærte seg «skyldig». Dette øyenvitne er ikke alene om å vitne om de rettsmetoder som praktiseres av kommunistene bak jernteppet; man vet nå meget godt at «justisen» bak jernteppet bruker tortur for å fremtvinge tilståelser.

FRANKRIKE

Abbé Couturier avgått ved døden.

Den kjente franske katolske geistlige, Paul Couturier, avgikk ved døden i Lyons den 24. mars etter lang tids sykdom. Han var kjent som en fremragende taler og skribent og for sin store innsats for kristen gjenforening.

Kirken og de sosiale problemer.

Frankrikes kardinaler og erkebiskoper har vært samlet til en konferanse og sendte ved avslutningen den 6. mars ut en erklæring der de oppfordrer Frankrikes katolikker til å gjøre sin plikt, når de ser seg stillet overfor dagens alvorlige sosiale problemer. Særlig gjør de oppmerksom på den herjende alkoholisme, husnøden og arbeidsløsheten. De krever at private interesser må vike, når felle goder som folkets sunnhet og fremtid og menneskets personlige verdighet står på spill. Folkeopinionen må vekkes: «Vi henstiller inntrengende til Den katolske aksjons avdelinger, til sosiale sammenslutninger, til undervisningsanstalter og til pressen at nasjonen underrettes om de forferdende ødeleggelser alko-

holismen avstedkommer . . . Alle samfunnsklasser er angrepet. Særlig urovekkende er det at unge piker og kvinner ikke synes å være klar over hvilken fare de utsetter seg for. Kvinner og menn i Den katolske aksjon må ha mot til å fjerne alkoholen fra selskapelighet og familiesammenkomster.»

Erklæringen peker videre på de vanskeligheter husnøden forårsaker og hva som må gjøres for å overvinne den, men understreker samtidig at «det ikke er Kirkens oppgave å fremsette tekniske løsninger. Dens misjon er å vekke samvittighetene, å fremkalle en sunn uro ved å minne om nødvendigheten av rettferdighet og nestekjærlighet. Kirken venter at alle dens barn gir sin fulle støtte til offentlige og private organisasjoner som arbeider med denne sak. Den henstiller til dem som har midler til det — selv om det skulle koste noen ofre — å gi gaver eller yte lån til folk som er husville eller som trenger å utbedre sine bosteder.

M.h.t. arbeidsløsheten som har tatt til i Frankrike, gjør erklæringen oppmerksom på den menneskelige ulykke arbeidsløshet er og beklager at «frykten for å bli arbeidsløs ofte utnyttes til å presse lønningene eller til å betvinge legale fagforeningsaksjoner. Dette er så meget mer beklagelig etter som stabiliseringen de siste måneder synes å ha satt en stopper for en nedgang i leveomkostningene særlig for de lavt lønnede og for dem som har det enda verre. Alle som har myndighet og midler til å lindre eller å avverge slike menneskelige lidelser bør fordoble sine anstrengelser i retning av oppfinnsomhet og gavmildhet.»

Erklæringen gjør videre oppmerksom på at disse sosiale spørsmål er virkninger av fundamentale, økonomiske problemer og appellerer til de forskjellige yrkesgrupper og til andre som har nok mot og fremsyn og som er uavhengige til å ta opp og gjennomføre de forandringer som er nødvendige i det økonomiske liv og som kan føre til fremgang.» I de tider vi gjennomlever bør de kristne «ved sitt nærvær og sine handlinger vise at de går inn for og er apostler for Kirkens sosiale lære».

Til slutt heter det i erklæringen: «Vi ber alle kristne å følge dette rettferdighetens, solidaritetens og brorskapets bud i deres forhold med mennesker som tilhører andre raser og som de kommer i berøring med her hjemme og utenfor landets grenser, at de må forstå å vise respekt og virkelig forståelse for de forskjellige sivilisasjoner, ta hatten av for de menneskelige verdier de representerer og åpne dem for Kristi kjærlighet og Kirkens katolisitet.»

HOLLAND

Ny helligdagslovgivning.

Et forbud mot støyende foranstaltninger på søn- og helligdager er tatt med i Hollands nye helligdagslovgivning. Likeledes er det forbudt på disse dager å foranstalte offentlige fornøyelser som kan høres på en avstand av 200 meter. Før klokken 13 får det ikke holdes idrettsstevner eller politiske møter.

Loven er et kompromiss mellom de ortodokse protestanters krav om en «engelsk søndag» og sosialistenes forsøk på å hitføre en mildere helligdagslovgivning. Forhandlingene i Parlamentet varte en hel uke.

Det katolske universitet i Nijmegen får medisinsk fakultet.

Det katolske universitet i Nijmegen har fått regjeringens tillatelse til å opprette et medisinsk fakultet. Universitetet ble grunnlagt for 30 år siden og underholdes av Hollands katolikker. Det har et filosofisk-filologisk fakultet og et juridisk. Dessuten lærestoler i sosiologi og journalistikk.

Forsikringsdirektør blir prest.

Den hollandske forsikringsdirektør *G. Bakke* som i en årrekke har ledet et hollandsk forsikringsselskap, blir i nær framtid viet til prest i Rom hvor han har studert ved Gregoriana. Han har tre sønner som også studerer teologi. De tilhører jesuitterordenen.

ITALIA

11 meter høy statue av Guds Mor reist på en høyde i Rom.

En 11 meter høy statue av Guds mor er reist på høyden Monte Mario i Rom. En gruppe romere har dermed innfridd et løfte de avga under krigen om etter krigen — så fremt Den evige stad ble skånet for krigens ødeleggelser — å reise en statue til ære for Den hellige jomfru.

JAPAN

Mgr. Cardijn taler til japans karbeiderungdom.

Grunnleggeren av verdensorganisasjonen «Unge Kristne Arbeidere», mgr. *Cardijn*, har nylig besøkt Japan, hvor han rettet en inntrengende appell til den japanske ungdom om å bygge opp en arbeiderbevegelse, omfattende hele Asia, basert på åndelige og humanistiske verdier. Han minnet om at 20 millioner unge mennesker rykker inn i arbeidslivet hvert år. Får ikke disse masser en utdanning som bygger på menneskelige og sosiale prinsipper, har de intet annet å gjøre enn å sette sitt håp til kommunismen.

Mgr. *Cardijn* rettet også en appell til geistligheten og minnet om nødvendigheten av at hver enkelt i sin omgivelse søker å forme den sant kristne arbeider. Paven kan skrive sosiale ensyklikaer og gi retningslinjer, men han kan ikke være over alt og interessere seg personlig for hver enkelt arbeider. Han kan ikke nå hvert kontor og hver eneste fabrikk. Men om hver eneste katolsk prest ville se det som en oppgave å gi om ikke mer enn en arbeider en grundig utdanning, ville Kirken på kort tid rå over flere militante aktivister enn kommunismen. Ja, kommunismen ville meget snart tape den makt den har i dag og miste sin innflytelse . . .

JUGOSLAVIA

Biskoper som ikke lenger anerkjennes.

Det sveitsiske pressebyrå *Kipa* melder at «innenriksministeren» i Slovenia — i dette landområde er befolkningen helt katolsk — kort etter at president *Tito* var vendt hjem fra sitt besøk i London, nemlig den 15. mars, offentliggjorde et dekret som kunngjorde at biskopene av Ljubljana og Maribor ikke lenger legalt anerkjennes. Alle dokumenter med tilknytning til disse to biskoper er erklært ugyldige. Den eneste kirkelige myndighet som Staten anerkjenner i disse bispedømmer, er den regjeringsunderstøttede sammenslutning *Cyril og Methodius* som er fordomt av biskopene. Biskopen av Ljubljana har levet som landflyktig i De forente stater siden krigen, og biskopen av Maribor sitter fengslet.

Barn pryles av lærerne om de går i kirke.

Også barn forfølges for sin tros skyld i president *Tito's* land, noe den feterte diktator sikkert unnlot å fortelle dronning *Elisabeth* under oppholdet i London. I de høyere skoler blir elevene bortvist om det kan påvises at de har overvært katolske gudstjenester, og selv om loven forbyr prylestraff, blir likevel skolebarna i landsbyene ut over landet prylt av sine lærere om de våger å overvære en gudstjeneste eller ta religionsundervisning.

På festen til ære for Marias fødsel, den 8. september, kom det til en scene i en landsbykirke, som er bekreftet av øyenvitner. Plutselig la man merke til at barna under gudstjenesten ble grepet av redsel og søkte å skjule seg under mødrenes klær. En far hadde rullet sin sønn så kraftig inn i et klesplagg at barnet nær ble kvalt. På et spørsmål om hvorfor han hadde gjort det svarte han: «Lærerne var kommet til kirken, og hadde de fått øye på min sønn, ville de ha prylt ham.» Faktisk var alle lærerne kommet til kirken, tilsynelatende for å be, i virkeligheten for å undersøke hvilke barn som var til stede, slik at de senere kunne bli stillet til regnskap.

Denne beretning er hentet fra det memorandum 20 jugoslaviske biskoper overrakte diktator *Tito* i januar 1953.

SVERIGE

Stockholms Høyskole utnevner Johannes Jørgensen til æresdoktor.

På sin forestående årsfest vil Stockholms Høyskole utnevne den kjente danske, katolske dikter *Johannes Jørgensen* til æresdoktor ved det filosofiske fakultet.

SØR-AFRIKA

Den første Basuto-neger vigslet til biskop.

Fra Leribe i Sør-Afrika meldes følgende om vigslingen av den første Basuto-neger til biskop:

«15 tusen medlemmer av Basuto-stammen var samlet på St. Monica's misjonsstasjon for å overvære vigslingen av den første Basuto-neger, mgr. *Emmanuel Mabathoana*, til biskop. Han blir den første biskop i det nyopprettede bispedømmet Leribe. Han er den første innfødte som er vigslet til biskop på den sydlige halvdelen av det afrikanske kontinent. Over 5 000 basuto-negre var kommet på lastebiler og i busser for å overvære den flere timer lange seremoni. Fra Johannesburg brakte særlige busser basuto-negre som arbeider i gruvene

der. Tusener andre var kommet til fots; de hadde vært underveis i flere døgn før de nådde fram fra landsbyene i fjellene. Til stede var også 114 prestere, 200 nonner og om lag 50 brødre fra de religiøse ordner som virker i Basutoland. Flere av misjonærene hadde startet fra sine fjerntliggende misjonsstasjoner til hest en uke før høytideligheten tok til for å kunne nå fram i tide. Høytideligheten fant sted ved et utendørs alter som var reist på en høyde. Konsekratorer var den kanadisk fødte biskopen av Maseru og biskopene av Johannesburg og Bethlehem (Oranje-Fristaten). Erkebiskopen av Bloemfontein overvar høytideligheten. Blant andre honorarios merket man seg to sørafrikanske erkebiskoper og fire biskoper, den britiske kommissær for Basutoland, mgr. E. P. Arrousmith og Basutonegrenes høvding, Mansebo Seeiso, som er katolikk. De første som fikk den nyvigslede biskops velsignelse var hans foreldre som mottok den, knelende foran alteret.

TYSKLAND

Forholdene i Sovjet-sonen.

Sognepresten i Velten som er en mindre by i nærheten av Potsdam, Franz Busch, ble i første uke av april dømt til 5 års fengsel, anklaget for å ha talt mot staten og for å ha «mishandlet barn». Lignende anklager ble rettet mot den protestantiske pastor Karl August Brandt i Lohmen i Mecklenburg som samtidig ble dømt til 6 års fengsel. I denne sak fant «domstolen» det særdeles graverende at han hadde fremholdt for sin menighet at man bør lyde Gud mer enn mennesker. I løpet av mars måned ble 7 protestantiske pastorer arrestert i Sovjet-sonen.

Petrusblatt som utgis av bispedømmet i Berlin, melder at erkebiskopen av Paderborn nylig av myndighetene i Øst-sonen ble nektet adgang til presteseminaret i Helbarstadt, lokalisert i den del av bispedømmet som ligger i Sovjet-sonen. Han hadde fått de nødvendige papirer, men ble ikke desto mindre nektet adgang.

Petrusblatt tilføyer at instruksene for religiøse handlinger i Sovjet-sonen nå er gitt en ny fortolkning. Tidligere kunne gudstjenester og andre religiøse foranstaltninger holdes også i bygninger som tilhørte Kirken eller var leiet av dem uten på forhånd innhentet tillatelse. For fremtiden skal dette bare gjelde for hva man betegner som kultiske handlinger eller slike religiøse handlinger som hittil bare har funnet sted i kirkene. Denne nye fortolkning vil gjøre det nærmest umulig å gjennomføre retretter, forelesninger, ungdomsmøter osv., da myndighetene neppe vil gi tillatelse til dette.

UKRAINA

Hvitbok om kirkeforfølgelsen.

En hvitbok om kirkeforfølgelsen i Ukraina er nå utgitt etter kirkelig anbefaling av ukrainske katolske geistlige som oppholder seg i Rom. Forordet er skrevet av den apostoliske visitator for de med Rom unierte, rutenske troende i Vest-Europa, biskop Iwan Bucko. Ifølge denne hvitbok er alle de fem bispedømmer som fantes i Ukraina i 1939 ødelagt. Det samme gjelder de apostoliske administraturer og visitaturer. Samtlige ti biskoper ble arrestert og dømt. Noen døde i fengsel, andre er omkommet på annen måte. Av de 2950 sekularprester sitter 50 % fengslet, 20 % har søkt tilflukt i undergrunnskirken og 30 % er tvunget til å gå over til den skismatiske kirke som er underlagt Moskva.

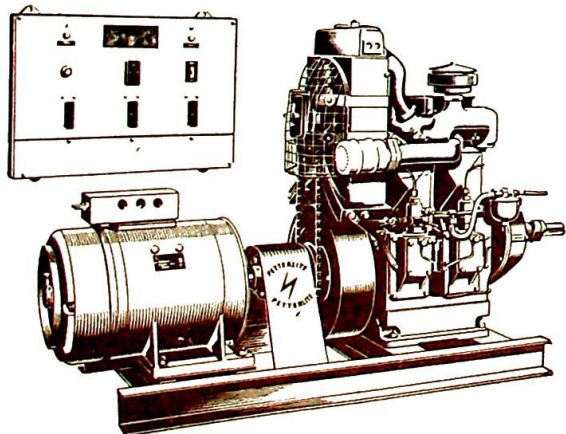
De 520 ordensprester, inklusive de tre superiorer, er fengslet eller savnet. Hvor det er blitt av de 1090 ordenssøstre vet man ikke. Alle 3040 kirkesogn er oppløst eller overtatt av skismatikere. Det samme gjelder de 4440 kirker og kapeller. Samtlige 195 ordenshus er beslaglagt. De 9900 katolske folkeskoler, 380 middelskoler og 56 høyere skoler i Ukraina er forvandlet til marxistisk-ateistiske undervisningssteder. En betraktelig del av Ukrainas 5 millioner katolikker er deportert.

Alt i såpe- og vaskeartikler

GARILLS AGENTUR - OSLO

GRØNLAND 4 - TELEFON 68 40 35, 68 45 87

Diesellaggregater

fra lager:

Type AV 1 — 3 kVA

» AV 2 — 6 »

» B 2 — 12½ »

220 volt, 50 per. vekselstrøm, 1 eller 3 faset. Motor og generator sammenbygget på felles fundament med apparattavle.

Innhent opplysninger og tilbud hos

Polytex^s
MASKINFORRETNING

Karl Johansgt. 8 - Oslo - Tlf. 41 13 06 - 41 64 65

OSLO

VEGA TURIST REISERADIO
for batteri og lysnett.
Pris kr. 397.— + batt.
Føres av godkjente radioforretninger.

J. Risting
O.r.sakfører

Rådhusgt. 21. V (heis)
Telf. 42 15 15

**All slags
forsikring**

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.

DRAMMEN

HERMAN H. RITTERS
ESKEFABRIKK

Chr. Kroghsgt. 30, Oslo
Tlf. 42 34 66

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

Hvis De ikke kan lese dette i 30 cm
avstand, bør De gå til øyeblikke, for de
trenger De briller.
Optiker L. Eriksen A/S
Drammen.

Røntgen- og elektromedisinske apparater
PROTON NORSK RØNTGEN

FREDRIKSTAD

**FREDRIKSTAD BLIK- &
METALVAREFABRIK**

Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje
og metallvarer av enhver slags -
Jernfat i alle størrelser og for et-
hvert øyemed - Isenkramartikler -
Elektrisk og Autogensveising -
Stanseartikler

HELENE ANDRESEN

Kjøtt- og pølsevarer

Fredrikstad
Tlf. 2031

ST. CROIX gartneri

Tlf. 2830
Fredrikstad

ALT I BLOMSTER
VICTOR LAGERQUIST

Handelsgartneri. Tlf. 3095
Drammen

L. JAHN LARSEN
Elektrisk & Radio

H. Kolderup

N. Storgate 12, Bragernes
Telefon 13 62 - Privat 36 48

Engeset & Larsen
MANUFATUR EN GROS - EN DETALJ
FREDRIKSTAD

O. Henriksens Sønner

Aut. Rørleggere og Rørhandel

Etabl. 1904

FREDRIKSTAD

Tlf. 22 85 - 22 86

Benytt våre
avetterende!

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

TEKNISK HUSHJELP A/S

Citypassasjen, Oslo

Tlf. 33 51 00

Elektriske artikler og
installasjoner

THIIS & CO. A/S

Bygning3artikkelforretning

Materialer til nybygg,
innredning og vedlikehold

Vis à vis Vestbanen
Sentralbord 42 58 77

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo

Telefon 33 77 34

I UNGDOMMEN VEIER
EN KRONE SÅ LITT,
I ALDERDOMMEN SAK-
NES DEN TITT —

«K L A R»

Fåes i banker over hele landet

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 68 34 00
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

Melitta

KAFFETRAKTER

gir bedre og drøyere kaffe
Riktig formaling sparer kaffe
Føres i ledende kaffe- og
kjøkkenutstyrforretninger

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

ERLING MOE

god-fisk

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 99 90

MERK DEM
våre annonsører

Til buljong
supper, sauser
og stuinger

NOREX SUPPE
KRAFT

BULJONGPULVER og
ekte KJØTTEKSTRAKT

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh

Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varmer — Ventilasjon — Damp

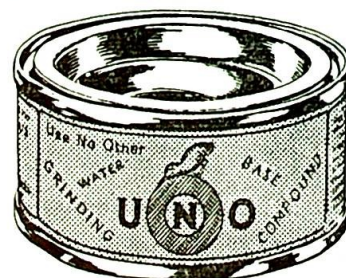
Varmtvann — Olje — Stoker

Fyring — Kjelerep. — Ettersyn

WISBECH

Majorstuhuset - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Besie
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler